

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» 502-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты Ш.Ш. Янудин тарафыннан көртөлгән «Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» 502-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын беренче уқылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Казан шәһәре,
2023 елның 23 ноябре
№ 2247-VI ДС

Ф.Х. Мөхәммәтшин

проект
Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы депутаты
Ш.Ш. Янудин тарафыннан кертелә

«Татарстан Республикасында гражданнынага тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында

Татарстан Республикасы Законы

1 статья

«Татарстан Республикасында гражданнынага тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» 2012 елның 2 ноябрендәге 73-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 11 (I өлеш); 2013, № 11 (I өлеш); 2014, № 1 – 2, № 12 (II өлеш); 2016, № 5; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2016, № 44 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш); 2022, № 17 (I өлеш); 2023, № 3 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 56 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 9 статьяның 2 өлешендә «Адвокатлар» сүзеннән соң «һәм нотариуслар» сүзләрен өстәргә;

2) түбәндәге эчтәлекле 11¹ статья өстәргә:

«11¹ статья. Нотариуслар тарафыннан тұләүсез юридик ярдәм күрсәту

1. Нотариуслар Федераль законда һәм әлеге Законда каралған очракларда һәм тәртиптә гражданнынага тұләүсез юридик ярдәм күрсәтә.

2. Татарстан Республикасында дәүләт тұләүсез юридик ярдәм системасы эшчәнлегендә нотариусларның катнашуын оештыру Татарстан Республикасы Нотариаль палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Дәүләт тұләүсез юридик ярдәм системасы кысаларында нотариуслар тарафыннан тұләүсез кылышын нотариаль гамәлләр өчен тұләүне компенсацияләу Федераль законда билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.»;

3) 12 статьяның 3 өлешендәге 2 өлешенә түбәндәге эчтәлекле «д» пунктчасы өстәргә:

«д) ятим балаларның, ата-ана тәрбиясеннән мәхрум калған балаларның, ятим балалар арасыннан һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрум калған балалар арасыннан булған затларның варислық хокукларын яклау турында;»;

4) 18 статьяның 2 өлешендә «компенсацияләүгә» сүзеннән соң «, дәүләт түләүсез юридик ярдәм системасы кысаларында нотариуслар тарафыннан түләүсез кылышкан нотариаль гамәлләр өчен түләүне компенсацияләүгә» сүzlәрен өстәргә.

2 статья

Элеге Закон 2024 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

«Татарстан Республикасында гражданиннарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы законы проектына ацлатма

Закон проекты «Татарстан Республикасында гражданиннарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» 2012 елның 2 ноябрендәге 73-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын «Россия Федерациясендә туләүсез юридик ярдәм турында» Федераль законга һәм «Россия Федерациясе субъектларында гавами хакимият оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 44 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 2023 елның 10 июлендәге 325-ФЗ номерлы Федераль законга (алга таба – 325-ФЗ номерлы Федераль закон) кертелгән үзгәрешләргә туры китерүгә юнәлдерелгән, бу федераль закон 2024 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

325-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгәнчә, дәүләт түләүсез юридик ярдәм системасы кысаларында нотариуслар дәүләт юридик бюrolарының һәм адвокатларның, дәүләт түләүсез юридик ярдәм системасында катнашучылар буларак, судларда, дәүләт органнынарында һәм муниципаль органнарда, оешмаларда гражданнар мәнфәгатендә эш итүенә ышанычнамәләрге түләүсез таныклый. Күрсәтелгән очракта гражданнар нотариусларга адвокатлар йә дәүләт юридик бюrolары белән төzelгән килешүне күрсәтергә тиеш.

325-ФЗ номерлы Федераль законга кертелгән үзгәрешләр «Татарстан Республикасында гражданиннарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» 2012 елның 2 ноябрендәге 73-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 12 һәм 18 статьялары белән жайга салына торган нигезләмәләргә кагыла. Шунда бәйле рәвештә аларга да тиешле үзгәрешләрге керту таләп ителә.

Закон проекты ике статьядан тора.

Закон проектының 1 статьясы «Татарстан Республикасында гражданиннарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына алда бәян ителгән үзгәрешләрге үз эченә ала.

2 статья закон проектының үз көченә керү тәртибен жайга сала: ул 2024 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керәчәк.

«Татарстан Республикасында гражданинага тұләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында»
Татарстан Республикасы Законы кабул ителүгә бәйле рәвештә үз көчен югалткан дип танылырга, тұктатылырга, үзгәртелергә яисә кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары
ИСЕМЛЕГЕ

«Татарстан Республикасында гражданинага тұләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы законы кабул ителүгә бәйле рәвештә «Татарстан Республикасы территориясендә тұләүсез юридик ярдәм күрсәтүнең дәүләт системасы катнашучылары хезмәттәшлеге тәртибен раслау турында» 2013 елның 24 маенданғы ПУ-444 номерлы Татарстан Республикасы Президенты Указына үзгәрешләр керту таләп ителә.

**«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында»Татарстан Республикасы законы проектын
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘҮ**

«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында «Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы законы проекты нигезендә нотариусларның дәүләт тұләүсез юридик ярдәм күрсәту системасы кысаларында кылышынан гамәлләре өчен тұләүне компенсацияләү Татарстан Республикасы чыгым йөкләмәсе булып тора, аны финанслау тиешле елга Татарстан Республикасы бюджетында каралған бюджет ассигнованиеләре чикләрендә башкарыла.